

HAVACILIK GÜVENLİĞİ SINAV TALİMATI (SHT 17.5)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 -(1) (Değişik:) Bu Talimatın amacı, Genel Müdürlük tarafından havacılık güvenliği alanında yapılacak sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 -(1) (Değişik:) Bu Talimat, havacılık güvenliği alanında hizmet verecek olan personel ile söz konusu personeli istihdam eden kurum/kuruluşları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) (Değişik:) Bu Talimat aşağıda belirtilen mevzuata dayanılarak hazırlanmıştır:

a) **(Ek:)** 05/06/1945 tarihli ve 4749 sayılı Şikago'da 7 Aralık 1944 Tarihinde Akit ve İmza Edilmiş Olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ile Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun,

b) **(Ek:)** 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu,

c) **(Ek:)** 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe giren BAKANLIKLARA BAĞLI, İLGİLİ, İLİŞKİLİ KURUM VE KURULUŞLAR İLE DİĞER KURUM VE KURULUŞLARIN TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ'nin 441'inci maddesinin (e) bendi,

ç) **(Ek:)** 10/06/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun,

d) **(Ek:)** 23/08/2016 tarihli ve SHY-22 sayılı Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği,

e) **(Ek:)** 14/08/1997 sayılı ve 97/9707 sayılı Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik,

f) **(Ek:)** Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve Ekleri,

g) **(Ek:)** Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) Güvenlik başlıklı Ek-17,

ğ) **(Ek:)** Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) Güvenlik Rehberi başlıklı Doküman 8973,

h) **(Ek:)** Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) Doküman 30 Kısım II Güvenlik.

ı) **(Ek:)** 19/09/2018 tarihli SHT 17.2 Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatı

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 -(1) (Değişik:) Bu Talimatta geçen;

- a) **(Değişik:) Aday:** Genel Müdürlük tarafından veya adına yapılacak sınavlara katılmak için başvuruda bulunmuş kişiyi,
- b) **(Değişik:) Boşluk:** Eğitim veya istihdam kayıtlarında 28 günden fazla boşluğu,
- c) **(Değişik:) Genel Müdürlük:** Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- ç) **(Değişik:) Havacılık Güvenliği Eğitmeni:** SHT-17.2 sayılı Talimat kapsamında sivil havacılık güvenliği konusunda eğitim veren kişiyi,
- d) **(Değişik:) Havacılık Güvenliği Eğitmen Sınavı:** Havacılık güvenliği eğitmen yetki belgesi almak isteyen adaylara Genel Müdürlük tarafından veya adına gerçekleştirilen sınavları,
- e) **(Değişik:) Havacılık güvenliği hizmeti:** Tarama hizmeti dışında kalan yönlendirme, devriye, araç araması, CCTV, nöbet hizmetlerini,
- f) **(Değişik:) Havacılık güvenliği personeli:** Tarayıcı personelin tanımlı görevleri dışında kalan yönlendirme, devriye, araç araması, CCTV, nöbet hizmetlerini icra eden özel güvenlik personelini,
- g) **(Değişik:) Havacılık Güvenliği Personeli Sertifikası (HGPS):** Genel Müdürlük tarafından yapılan teorik sınavda başarılı olan kişiye verilen belgeyi,
- ğ) **(Değişik:) Havacılık Güvenliği Personeli Sertifikasyon Sınavı (HG PSS):** Güvenlik tahditli alanlara geçişte tarayıcı personel haricinde kalan araç araması, yönlendirme, çevre güvenliği, kapalı devre kamera sistemi, nöbet, devriye ve belge kontrolü görevlerinde çalışacak güvenlik personeline Genel Müdürlük tarafından yapılan sınavı,
- h) **(Değişik:) Kapalı devre TV sistemi (CCTV):** Kameralar vasıtasıyla alınan görüntünün kesintisiz kayıt esasına dayalı olarak izlenmesini sağlayan sistemi,
- ı) **(Değişik:) Mobil sınav:** Genel Müdürlük tarafından belirlenen sınav merkezleri dışında yapılan sınavı,
- i) **(Değişik:) Soru bankası:** Sınav sisteminde kullanılmak üzere hazırlanmış sınav sorularını içeren veri tabanını,
- j) **(Değişik:) Soru bankası yönetimi:** Soru bankasında bulunan soruların hazırlanması, güncellenmesi ve düzenlenmesi işlemini,
- k) **(Değişik:) Sınav dönemi:** Sınavların başlayacağı günden son sınav tarihine kadar olan zamanı,
- l) **(Değişik:) Sınav Komisyonu:** Sınavların hazırlanması ve uygulanması, hazırlanan/hazırlatılan soruların soru bankasına dâhil edilmesi, sınavlar ve sorulara ilişkin itirazların kabul edilip incelenerek sonuçlandırılmasından sorumlu komisyonu,
- m) **(Değişik:) Sınav oturumu:** Teorik ve uzmanlık alan bölümünden oluşan ve ara verilinceye değin yapılan sınavların her birini,
- n) **(Değişik:) Sınav salon sorumlusu:** Sınavın uygulanmasından sorumlu Genel Müdürlük personeli veya Genel Müdürlük adına yetkilendirilmiş üçüncü kişiyi,
- o) **(Değişik:) Sınav soru seti:** Her sınav türü için uzmanlık alan sorularından hazırlanan soru grubunu,
- ö) **(Ek:) Sınav sistemi:** Sınav ve sertifikasyon uygulamasının yapıldığı yazılım ve donanım sisteminin tümünü,
- p) **(Ek:) Sınav şablonu:** Sınav sistemi üzerinde sınavın hazırlanmasında kullanılacak olan sınav soru sayısı, konu dağılımı ve soru sürelerini gösterir şablonu,
- r) **(Ek:) Sınav randevusu:** Aday başvurularının değerlendirilmesinden sonra, sınav sorumlusu tarafından adaya bildirilen sınav yeri ve sınav zamanını gösterir randevuyu,
- s) **(Ek:) Tarama:** Sivil havacılığa yönelik yasadışı bir eylemde kullanılabilecek yasaklı maddeleri tespit etmek ve tanımlamak amacıyla teknik veya diğer vasıtaların kullanılması suretiyle yapılan uygulamaların bütünü,
- ş) **(Ek:) Tarayıcı personel:** Yolcuların ve beraberindeki eşyanın, kargo/postanın, uçuş ve

havalimanı tedariklerinin, personelin ve beraberindeki eşyanın, şirket postası ve materyallerinin bir hava aracına yüklenmesinden veya Güvenlik Tahditli Alanlarla ile bu alanların kritik bölümlerine geçirilmesinden önceki son noktada elle aranmasından veya herhangi bir güvenlik sistem ve cihazı kullanılarak taranmasını gerçekleştiren kişiyi,

t) **(Ek:) Tarayıcı personel sertifikası (TPS):** Tarayıcı personelin tanımlı görevlerini yerine getirebilecek yeterlikte olduğunun Genel Müdürlük tarafından onaylandığını gösterir sertifikayı,

u) **(Ek:) Tarayıcı personel sertifikasyon sınavı (TPSS):** Tarayıcı personel olarak görev yapmak isteyen adayların girmeleri gereken sınavı,

ü) **(Ek:) Ulusal denetçi:** Ulusal ve uluslararası havacılık güvenliği standartları kapsamında denetimler yaparak eksiklikler tespit eden ve bu eksikliklere ilişkin tavsiyeler, öneriler, veren ve düzeltici faaliyetlerde bulunan kişiyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki ve sorumluluklar

Sınavın yapılması

MADDE 5 -(1) **(Değişik:)** Sınav ve sertifikasyon işlemleri Genel Müdürlük tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(2) **(Değişik:)** Sınav ve sertifikasyon işlemleri Genel Müdürlük tarafından hizmet alım yöntemiyle üçüncü kişilere yaptırılabilir.

Sınav komisyonu

MADDE 6 -(1) **(Değişik:)** Genel Müdürlükçe Havacılık Güvenliği alanında yapılacak sınavların hazırlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla oluşturulur. Komisyon havacılık güvenliği ve sınav sisteminin yetenek ve kabiliyetleri konularında bilgi sahibi 1 başkan 2 asil ve 2 yedek üyeden oluşur. Sınav Komisyonunun görevleri şunlardır:

a) **(Değişik:)** Sınavlarda kullanılacak soruların hazırlanması/hazırlatılması,

b) **(Değişik:)** Yeni hazırlanan soruların soru bankasına kabulü,

c) **(Değişik:)** Soru bankasının yönetimi,

ç) Sınav dönemlerinin belirlenmesi,

d) **(Değişik:)** Sınav şablonlarının hazırlanması/hazırlatılması ve onaylanması,

e) **(Değişik:)** Sınav sonuçlarına yapılan itirazların 30 iş günü içerisinde değerlendirilmesi,

f) **(Değişik:)** Yılda bir kere sistemin değerlendirmesi, eksik ve ihtiyaçlarının belirlenmesi,

(2) Komisyon kararları tüm üyelerin katılımıyla ve oy çokluğu ile alınır.

(3) **(Ek:)** Asil komisyon üyelerinin izinli, raporlu veya görevli olması durumunda asil üyenin olmadığı sürede yerine yedek üyeler asil üyelerin tüm haklarına ve sorumluluklarına sahip olarak görev alırlar.

Soruların hazırlanması

MADDE 7 -(1) **(Değişik:)** Sınav soruları Genel Müdürlük tarafından hazırlanır/hazırlatılır. İhtiyaç duyulması halinde Genel Müdürlük personelinin yanı sıra alanında en az 3 yıl çalışmış soru hazırlama tekniklerine vakıf öğretim elemanları, kamu görevlileri veya özel sektör temsilcileri görev alır.

(2) **(Değişik:)** Soruların hazırlanmasında, aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır:

a) **(Ek:)** Soruların hazırlanmasında gizlilik esastır. Genel Müdürlük gizliliğin sağlanması için gerekli tedbirleri alır ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar.

b) **(Ek:)** Soruların yazılması da dahil olmak üzere soru hazırlama sürecinin herhangi bir aşamasında görev alanlar, Genel Müdürlük tarafından belirlenen gizlilik ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür.

c) **(Ek:)** Soruların hazırlanmasında bulunan kişiler yazdıkları soruları başka hiçbir yerde kullanamaz, paylaşamaz, başka bir kurum ve/veya kuruluşa satamaz ve/veya ücretsiz devredemez. Bu görevinden ayrıldıktan sonra dahi aynı esaslar geçerlidir. Soru yazarlarına bu hususlara riayet etmelerini teminen taahhütname imzalatılır.

ç) **(Ek:)** Görüntü yorumlama ve teorik soruların her türlü tasarımı soru hazırlama faaliyetinin ayrılmaz bir parçasıdır.

d) **(Ek:)** Hazırlanan her soruya; sorunun, konu başlığı, zorluk derecesi, varsa alt konusu ve benzeri özellikleri kapsayan etiketleme işlemi yapılır.

(3) **(Ek:)** Sınav sonuçlarıyla ilgili olarak yapılan re'sen inceleme veya itiraz sonucunda elde edilen bulgular sorunun yanlış veya eksik olduğunu gösterdiği takdirde, ilgili soru sınav komisyonu tarafından iptal edilir.

Sınav salonu sorumlusu

MADDE 8 -(1) **(Değişik:)** Genel Müdürlük tarafından her sınav için bir sınav salonu sorumlusu görevlendirilir. Sınav salon sorumlusunun görevleri şunlardır:

a) Sınavlar esnasında sınav yerinde bulunmak ve sınavları belirtilen süre içerisinde yapmak/yaptırmak,

b) Sınavda sorulacak soruların gizliliğini temin etmek,

c) **(Değişik:)** Sınavda kullanılacak katılımcı listesi ve sınav tutanağını hazırlamak,

ç) **(Değişik:)** Bilgisayar tabanlı sistemi sınava hazır hale getirmek,

d) **(Değişik:)** Sınav öncesinde, sonrasında ve icrası sırasında gerekli güvenlik önlemlerini almak/aldırmak ve adayların sınava girmesi için gerekli kontrolleri yaparak imza karşılığı yoklama almak/aldırmak,

e) **(Ek:)** Sınav oturumunun tamamlanmasından sonra gerekli her türlü doküman ve veriyi hazırlayarak Genel Müdürlüğe ulaştırmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınavlar

Sınavın yapısı ve türleri

MADDE 9 -(1) **(Değişik:)** Sınavlar yetkilendirme yapılacağı bölüme göre teorik ve /veya uzmanlık alanı olmak üzere bir veya birden fazla bölüm/bölmelerden oluşur.

(2) **(Ek:)** Sınavlar, mahiyeti itibarıyla aşağıda belirtilen isimlerde yapılır;

a) **(Ek:)** Yolcu, personel ve beraberindeki eşya ile kabin bagajı taramasında görevli, tarayıcı personel olarak görev yapan kişiler için düzenlenen görüntü yorumlama ve teorik bölümden meydana gelen Tarayıcı Personel Sertifikasyon Sınavı - A,

b) **(Ek:)** Uçak altı bagaj taramasında görevli, tarayıcı personel olarak görev yapan kişiler için düzenlenen görüntü yorumlama ve teorik bölümden meydana gelen Tarayıcı Personel Sertifikasyon Sınavı - B,

c) **(Ek:)** Bir hava aracına yüklenecek kargo ve postanın taramasında görevli, tarayıcı personel olarak görev yapan kişiler için düzenlenen görüntü yorumlama ve teorik bölümden meydana gelen Tarayıcı Personel Sertifikasyon Sınavı - C,

ç) **(Ek:)** Havalimanı ve uçuş tedariklerinin taramasında görevli, tarayıcı personel olarak görev yapan kişiler için düzenlenen görüntü yorumlama ve teorik bölümden meydana gelen Tarayıcı Personel Sertifikasyon Sınavı - D,

d) **(Ek:)** Tarama faaliyeti dışında güvenlik görevlerini yerine getiren personel için düzenlenen sadece teorik bölümden meydana gelen Havacılık Güvenliği Personeli Sertifikasyon Sınavı,

e) **(Ek:)** Havacılık Güvenliği Eğitmeni olarak yetkilendirilmek üzere Genel Müdürlüğe

başvuru yapan kişiler için düzenlenen alanına göre görüntü yorumlama ve teorik veya sadece teorik bölümden meydana gelen Havacılık Güvenliği Eğitim Sınavı,

f) **(Ek:)** Ulusal Denetçi eğitim ve sertifikasyon sürecine tabi olmak üzere başvuruda bulunan kişiler için düzenlenen sadece teorik bölümden meydana gelen ön eleme sınavı,

(3) **(Ek:)** Genel Müdürlük havacılık güvenliği alanında meydana gelebilecek hukuki, sosyal, bilimsel ve teknolojik gelişmelere göre yeni sınav türleri ve bu sınavların uygulanmasına yönelik yöntemler belirleyebilir.

Teorik sınav

MADDE 10 -(1) (Değişik:) Teorik bölümde adayların uygulama ve mevzuat bilgileri ölçülür.

Uzmanlık alan bölümü sınavı- Görüntü yorumlama bölümü

MADDE 11 -(1) (Değişik:) Uzmanlık alan bölümünde adaylarda, verilen bagaj x-ray görüntülerinde bulunan yasaklı/tehlikeli maddeleri ayırt etme ve tanımlama becerisi ölçülür.

(2) **(Ek:)** Uzmanlık bölümü konularına ilişkin soru tipleri, sayıları ve süreleri gerçekleştirilecek olan sınavların özelliklerine uygun şekilde Genel Müdürlükçe belirlenir.

Sınav soruları

MADDE 12 -(1) (Değişik:) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan/hazırlatılan sınav soruları, sınav komisyonu tarafından kabul edilir. Kabul edilen sorular sınav sisteminde bulunan soru bankasına aktarılarak soruların gizliliği muhafaza edilir.

(2) **(Değişik:)** Sınavlarda kullanılan tüm soruların ve sınav verilerinin içeriği gizlidir ve güvenli bir şekilde muhafaza edilir.

(3) Bilgisayar ortamında yapılan sınavlarda; belirlenen soru setinden oluşturulmuş bir veya birden fazla kitapçık kullanılabilir. Birden fazla kitapçık soru ve şıkların sıralaması değiştirilerek oluşturulur.

(4) Sınav sorularının cevap seçeneklerinden yalnızca biri doğrudur.

(5) Soru setlerinin hazırlanması veya soru bankasındaki sorular üzerinde yapılacak her türlü değişikliğe ilişkin bilgiler sistem tarafından kayıt altına alınır.

(6) **(Değişik:)** Her sınav takvim yılının başlangıcında, askıya alınan veya komisyonca iptal edilen soruların toplam sayısı kadar yeni soru hazırlanarak soru bankasına dâhil edilir.

Teorik sınav süreleri ve soru sayıları

MADDE 13 -(1) (Değişik:) Teorik bölüm konularına ilişkin soru tipleri, sayıları ve süreleri gerçekleştirilecek olan sınavların özelliklerine uygun şekilde Genel Müdürlükçe belirlenir.

Uzmanlık alanı sınav süreleri ve soru sayıları

MADDE 14 -(1) (Değişik:) Uzmanlık alan bölümünde her soru için adaylara yaklaşık 15 saniye ile 30 saniye arasında süre verilir. Sınav esnasında her bir soru için verilen süre ekranda belirtilir ve her bir soru için ayrı ayrı işletilir.

Şablonlar

MADDE 15 -(1) (Değişik:) Sınavlarda kullanılacak sınav şablonları gerçekleştirilecek olan sınavların özelliklerine uygun şekilde Genel Müdürlükçe hazırlanır.

(2) **(Değişik:)** Genel Müdürlük sınav şablonunda değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Teorik ve uzmanlık alan sınavlarının puanlanması

MADDE 16 -(1) (Değişik:) Teorik sınavda sınavın değerlendirmesi 100 puan üzerinden yapılır. Cevapsız sorular yanlış olarak değerlendirilir. Yanlış cevap sayısı doğru cevap sayısını

etkilemez.

(2) **(Değişik:)** Uzmanlık alan sınavında sınavın değerlendirmesi 100 puan üzerinden yapılır. İki veya daha fazla aşamalı olan sorularda tüm aşamaların doğru ve eksiksiz tamamlanması halinde tam puan verilir. Aşamalardan herhangi birinde verilecek yanlış cevap, sorunun yanlış cevap olarak kabul edilmesi için yeterlidir. Cevapsız bırakılan sorular yanlış kabul edilir. Yanlış cevap sayısı doğru cevap sayısını etkilemez.

(3) **(Değişik:)** Genel Müdürlük teorik ve uzmanlık alan sınavının puanlamasını sınav tarihlerinden önce duyurulmak şartı ile değiştirebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınav Duyuruları ve Başvuru Koşulları

Sınavların duyurulması

MADDE 17 -(1) **(Değişik:)** Genel Müdürlük tarafından sınav dönemleri ve yeri, sınav tarihinden önce duyurulur.

(2) **(Değişik:)** Genel Müdürlük gerekli gördüğünde sınav tarihini ve yerini değiştirebilir veya ek sınav açabilir. Bu durumda Genel Müdürlük gerekli duyuruyu yapar.

(3) **(Değişik:)** Geçici olarak hazırlanacak sınav salonlarında yapılacak sınavlar önceden ilgili kurum/kuruluş ile birlikte belirlenecek tarihte ve yerde yapılır.

Sınav başvuruları ve sınav randevuları

MADDE 18 -(1) Başvurular aşağıdaki hususlara uygun olarak yapılır: :

a) **(Değişik:)** İlk kez belge almak için başvuran adaylarının Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatı'nda belirtilen eğitimleri almaları ve girmek istediği sınavın türüne ait şartları sağlamaları gerekmektedir.

b) **(Değişik:)** Eğitimci sınav başvuruları kurumsal veya bireysel, tarayıcı personel ile havacılık güvenliği personelinin sınav başvuruları kurumsal olarak yapılır.

c) **(Değişik:)** Sınav ücreti Genel Müdürlük Hizmet Tarifesinde belirtilen ilgili hesaba yatırılır

ç) **(Değişik:)** Başvurular Genel Müdürlük Sınav Rezervasyon Sistemi (<https://srshg.shgm.gov.tr>) üzerinden yapılır.

d) **(Değişik:)** Sertifika yenilemek için başvuracak olan adaylar sertifika süresinin bitiminden en fazla 3 ay önce Genel Müdürlüğe başvuru işlemlerini yapabilir.

e) **(Değişik:)** Genel Müdürlük tüm başvuruları aday ve kurumlarla yapılacak her türlü iletişimi internet üzerinden ve/veya resmi yazışma yoluyla gerçekleştirebilir.

f) **(Değişik:)** Sınava girmek için müracaat edecek adaylar, sınav ücretlerini sadece başvuru yapılan dönemde girmek istedikleri sınav/sınavlar için yatırır.

g) **(Değişik:)** Eğitimci sertifikasyon sınavına katılmak isteyen adaylar müracaat ettikleri dönemde girecekleri derslerin sınavları için ayrı ayrı Genel Müdürlük hizmet tarifesinde yer alan ücreti yatırır. Adayın başarısız olması durumunda sınava girmek istediği dönem için tekrar sınav ücret yatırması gerekir. Sınavda başarılı olan adaylar Genel Müdürlük ücret tarifesinde yer alan havacılık güvenliği eğitimci onay ücretini yatırdığına dair dekontu ile SHT-17.2 sayılı Talimatta istenen tüm bilgi ve belgeleri, Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden yükleyerek sertifika almak üzere müracaat eder.

ğ) **(Değişik:)** Adayların, her ne gerekçeyle olursa olsun sınav dönemlerinde ücretini yatırıp randevu aldıkları halde sınava girmemesi durumunda, sınav ücreti iadesi yapılmaz.

h) **(Ek:)** Her sınav dönemi için son başvuru tarihleri Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

ı) **(Ek:)** Havacılık güvenliği eğitimci sınavından başarılı olan adayların, SHT 17.2 sayılı Talimatta istenen tüm bilgi ve belgeleri sınav tarihinden itibaren en geç 6 ay içerisinde Bilgi Yönetim Sistemine yükleyerek sertifika talebinde bulunmaları gerekmektedir. 6 ayı geçen eğitimci sınavı başvuruları değerlendirilmeye alınmayacak olup başvuru yapmak isteyen adayların tekrardan eğitimci

sınavına girmesi gerekmektedir.

i) **(Ek:)** Halihazırda kamu eğitimciği bulunan kişiler ticari yetki almak için sınav başvuru ücretini yatırmak zorundadır.

(2) Randevular aşağıdaki esaslara göre verilir:

a) Sınavlara katılmak için gerekli şartlara sahip olmayan adaylar ile usulüne uygun başvuru yapmayan adaylara randevu verilmez.

b) Randevular, başvuruların tarih sırasına göre değerlendirilir.

c) **(Değişik:)** Adayların ilan edilen sınav takviminde yaptıkları tercihler Genel Müdürlük tarafından onaylanmadığı sürece geçerli kabul edilmez. Adayların sınav yeri ve takvimi Genel Müdürlük tarafından önceden bildirilmek kaydıyla değiştirilebilir.

ç) **(Değişik:)** Sınav tarihleri Genel Müdürlük tarafından ilan edilir.

d) **(Değişik:)** Adayın sınav başvurusu esnasında gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespiti durumunda Genel Müdürlük tarafından gerekli yasal işlemler yapılır. Sertifika düzenlenmiş ise iptal edilir, ilgili kişinin sınav/sınavları geçersiz sayılır, bu kişilere bir daha sınav hakkı tanınmaz.

e) **(Değişik:)** Tarayıcı Personel ve Havacılık Güvenliği Personeli sertifikası almak isteyen adayların sınavda 2 kez üst üste başarısız olmaları durumunda, tekrar sınava girebilmeleri için, Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatında (SHT-17.2) belirtilen başlangıç eğitimini tekrar almaları ve eğitim sertifikasının girecekleri ilk sınavdan önce kurumları tarafından Genel Müdürlüğe gönderilmesi gereklidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sınavların İcrası ve Sınav Kuralları

Sınavların yürütülmesi

MADDE 19 -(1) (Değişik:) Genel Müdürlük tarafından bilgisayarlı sınav sistemi oluşturulan sınav merkezlerinde veya Ek-1'de yer alan niteliklere sahip PC/Dizüstü bilgisayarlarla geçici olarak hazırlanan sınav salonlarında sınav yapılır. Kurum/kuruluş/işletme tarafından sınav salonu hazırlanacaksa, sınav salonu bu Talimatın Ek-1'inde belirtilen şartlara uygun olmalıdır.

Sınavlarda uyulması gereken genel kurallar

MADDE 20 -(1) (Değişik:) Sınavlarda adayların uyması gereken kurallar şunlardır:

a) Adayların sınav esnasında yanlarında kâğıt, defter, kalem, hesap makinesi, cep telefonu, herhangi türde görüntüleme ve kayıt cihazı bulundurmaları yasaktır.

b) **(Değişik:)** Adayların sınav sırasında konuşmaları, eşya alışverişinde bulunmaları, soruları sesli okumaları ya da sınav huzurunu ya da icrasını engelleyecek şekilde hareket etmeleri yasaktır. Bu gibi hallerde sınav salon sorumlusu bir kereye mahsus uyarmak ve devamı halinde, sınav salonundan çıkartmak ve sınavı geçersiz saymakla yükümlüdür.

c) **(Değişik:)** Sınav merkezlerinde imkân varsa sınav süresince kapalı devre kamera sistemi ile görüntü kaydı yapılır. Sınav görüntü kayıtlarının incelenmesi esnasında veya sınav anında sınav salonu sorumlusu tarafından kopya çektiği belirlenen adayın sınavı iptal edilir, bu adaylar en az 1 yıl süreyle sınavlara alınmaz. İkinci kez kopya çektiği tespit edilen adaylar ise 5 yıl süre ile sınava alınmazlar. Ayrıca, herhangi bir aşamada sınava giriş şartlarını taşımadığı tespit edilen adayların sınavları ve varsa sertifikaları iptal edilir.

ç) Sınav salonlarında bulunan taşınır taşınmaz nitelikte her türlü mala veya bazı özellikleri kısıtlanmış olan bilgisayarlara karşı kötü amaçlı etkide bulunmaya çalışılması durumunda, sınav salonu sorumlusu sistemde adayı başarısız olarak değerlendirecek ve terminalin bağlantısını kesecektir. Bu gibi hallerde zarar adayın kendisinden tahsil edilir ve kamu malına zarar vermek ve kamu hizmetini engellemek suçlarından haklarında yasal işlem başlatılır.

d) **(Değişik:)** Adaylar, yalnızca kendilerine verilen randevu zamanında ve yerinde sınava

girebilir. Adaylar sınavdan 15 dakika önce sınav salonunda bulunmak zorundadır. Sınav başladıktan sonra ilk 5 dakika içinde gelen aday bu sürede sınavını tamamlayarak çıkan bir adayın olmaması şartıyla sınava kabul edilir.

e) Adaylar, yanlarında TC kimlik numarası ve fotoğraf içeren kimlik belgesi ile sınava gelirler. Sınavdan önce kimlik kontrolü ve imza karşılığı yoklama yapılır.

Sınav sırasında uyulması gereken kurallar

MADDE 21 -(1) (Değişik:) Bilgisayarlı sınav sisteminin kullanımına yönelik açıklama sınav salon sorumlusu tarafından sınav öncesinde yüksek sesle yapılır. Adaylar, kontroller tamamlandıktan sonra, kendilerine tahsis edilen bilgisayar terminalini ekranındaki talimatları izleyerek sınavı başlatma aşamasına getirir. Sınav sorumlusu tarafından sınavın başlatılması uyarısı ile birlikte, sınav oturumu başlatılır.

(2) **(Değişik:)** Tüm adaylar sınav öncesi sınav sistemi vasıtasıyla kendilerine bilgisayar ekranı ile ulaştırılan sınav kurallarını onaylamak zorundadırlar.

(3) **(Ek:)** SHT 17.2 sayılı Talimatta yer alan kursların içeriğine göre birden fazla bölüm olan sınavlarda adaylar istediği bölümden sınava başlayabilir.

(4) **(Ek:)** Uzmanlık alan bölümünde adaylar;

a) **(Ek:)** Soruyu belirlenmiş süre içerisinde cevaplamalıdır.

b) **(Ek:)** Süresi bitmeden cevaplamaadan geçtikleri sorulara tekrar dönerek sorunun kalan süresi içerisinde cevaplayabilir veya verdikleri cevapları değiştirebilirler.

c) **(Ek:)** Görüntü soruları için, soru için verilen süre bitiminde toplam sınav süresi bitmemiş dahi olsa verilen cevabı değiştiremezler ve cevaplanmamış soruları cevaplayamazlar.

ç) **(Ek:)** Cevaplanmamış sorular yanlış cevaplanmış olarak değerlendirilir.

d) **(Ek:)** Görüntü soruları için, soru süresi dâhilinde ön seçeneğe bağlı olarak ikinci aşamada açılan seçeneklere verdikleri cevabı sınav esnasında geri dönerek değiştirebilirler.

(5) **(Ek:)** Adaylar, sınav esnasında oluşması muhtemel teknik arızaya ilişkin gerekli ikaz ve talebi sınavda hazır bulunan sınav salon sorumlularına derhal bildirmekle yükümlüdür. Böyle bir durumda adayın sınavı salon sorumlusu tarafından durdurulur, teknik arızanın giderilebilmesi durumunda veya yer değişikliği sonrasında sınava kaldığı yerden devam ettirilir. Teknik sorunun kısa sürede giderilmesi mümkün değilse sınav sorumlusu durumu tutanak ile kayıt altına alır. Adaya tekrar sınav hakkı tanınır. Sınavdan sonra bu konuda yapılacak şikâyet ve itirazlar dikkate alınmaz.

(6) **(Ek:)** Teorik ve uzmanlık alanı sınav bölümleri bir bütün olarak sınavı oluşturur. Sınav sırasında adayların dışarı çıkıp tekrar girmesine izin verilmez.

(7) **(Ek:)** Sınav salon sorumlusu gerekli gördüğü hallerde sınav sırasında adayların sınav girdikleri bilgisayar terminalini değiştirebilir.

(8) **(Ek:)** Sınav salonunda en az iki adayın bulunmasına izin verilir. Sınav salonunda kalan son iki adaydan biri, sınavını bitirse bile, diğer aday sınavını bitirinceye kadar veya sınav süresinin bitimine kadar sınav salonundan ayrılmasına izin verilmez.

(9) **(Ek:)** Adaylar, sınav esnasında girdikleri sınav için kalan toplam süreyi ve soru tipi uygun ise o anda cevaplanmakta olan sorunun kalan süresini ekranda aynı anda görebilirler.

(10) **(Ek:)** Teorik bölüm içerisinde her soru için ayrı süre belirlenmemiştir. Toplam süre dâhilinde adaylar soru panelini kullanarak istediği soruyu cevaplayabilir veya daha önceki cevabını değiştirebilir ya da soruyu cevapsız bırakabilirler.

ALTINCI BÖLÜM

Değerlendirilme, Başarı, Sonuç, Kayıt ve İtiraz

Sınavların değerlendirilmesi ve başarı standartlar

MADDE 22 -(1) (Değişik:) Bilgisayarlı sınav sisteminde yapılan sınavlar, sınav sistemi

tarafından değerlendirilir.

a) Teorik ve uzmanlık alan bölümlerinin başarı yüzdesi ayrı ayrı 100 üzerinden 70'dir.

b) **(Değişik:)** Her iki bölümünden aynı anda sınava giren adaylar her iki bölümden de ayrı ayrı %70 başarıyı sağlayamazlarsa sınavda başarısız kabul edilir.

c) **(Değişik:)** Sınavda yanlış cevap sayısı doğru cevap sayısını götürmez.

ç) **(Değişik:)** Her bir bölüm toplam 100 puan üzerinden değerlendirilir.

(2) **(Değişik:)** Yetkisini yenilemek amacıyla girmiş oldukları sınavda başarısız olan adayların, daha önce almış oldukları sertifikalarının geçerlilik süreleri bitene kadar, başarısız oldukları konulardaki yetkileri devam eder.

(3) **(Değişik:)** Tarayıcı personel ve havacılık güvenliği personeli sınavında her sınav türü için ayrı ayrı olmak kaydı ile Genel Müdürlük sınav Rezervasyon Sistemi'nin devreye girdiği 01.01.2020 tarihinden sonra üst üste 5 kez sınavda başarısız olan adaylar süresiz olarak sınava alınmazlar.

(4) **(Değişik:)** Sınava girecek adayların yeterliliğini sağlamak istediği görevde, fiilen çalışmaya başlayabilmeleri için almak istedikleri sertifikayla ilgili sınavda başarılı olmaları gereklidir. Sınavlarda başarısız olan veya ilk defa göreve başlayacak olan güvenlik personeli ilk açılacak sınava kadar eğitimlerini başarıyla tamamlamak, son kontrol noktalarında olmamak ve sertifikalı personelin gözetiminde olmak kaydı ile çalışabilirler.

Sınav sonuçları

MADDE 23 -(1) **(Değişik:)** Sınav sonuçları, sınavların tamamlanmasından sonra <https://srshg.shgm.gov.tr> web adresinde ilan edilir. Adaylar sınav sonuçlarını ayrıca e-devlet üzerinden de görebilir.

(2) **(Değişik:)** Yenileme amacıyla sınava giren TPSS ve HGPS adayları ile yenileme/ ilave kurs açılımı için sınava giren HGE adaylarının sınavda başarısız olmaları durumunda, bu kişiler belgelerinin geçerli olduğu sürede görevlerini devam ettirebilirler. Ancak, belgesinin süresi bittiğinde sertifika gereken alanlarda çalıştırılmazlar. Bu durumda bulunan Havacılık Güvenliği Eğitimcinin çalıştığı kurum/kuruluş tarafından Genel Müdürlüğe en geç 30 gün içerisinde bilgi verilmek zorundadır.

(3) **(Değişik:)** Adaylar yetki belgesi/sertifika örneklerini aday bilgi sistemi üzerinden görebilir veya çıktısını alabilirler. Yetki belgesinin/Sertifikanın ıslak imzalı orijinalini Genel Müdürlükten basılı olarak almak isteyen adaylar Genel Müdürlük Hizmet tarifesinde belirlenen ücreti ödeyerek talep edebilirler.

Sınav kayıtlarının saklanması

MADDE 24 -(1) **(Değişik:)** Sınavlarla ilgili her türlü evrak, doküman, tutanak, veri ve bilgisayarlı sınav sistemi kayıtları 5 yıl süreyle Genel Müdürlük tarafından saklanır.

Sınavlara itiraz

MADDE 25 -(1) **(Ek:)** Sınav sonuçlarına ilişkin itirazlar, aşağıdaki usullere göre yapılır:

a) **(Ek:)** Adaylar sınav sonuçlarına ilişkin itirazlarını, sonuçların ilanından itibaren 5 iş günü içerisinde açıklayıcı bir itiraz dilekçesi ile Genel Müdürlüğe yazılı olarak yaparlar. Bu süreden sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz.

b) **(Ek:)** İtirazlar, Sınav Komisyonu tarafından 20 iş günü içerisinde değerlendirilip karara bağlanır.

c) **(Ek:)** Usulüne uygun yapılmayan itirazlar incelenmeye alınmaz.

ç) **(Ek:)** Değerlendirilmesi tamamlanan itirazlara ait sonuçlar, sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

Sınavların geçersiz olduğu durumlar

MADDE 26 -(1) (Ek:) Aşağıdaki hâllerde adayın sınavı geçersiz sayılır:

- a) **(Ek:)** Başvuru şartlarını taşımadığı hâlde sınava girilmesi,
- b) **(Ek:)** Kopya çekildiğinin salon görevlilerince tutanakla tespit edilmesi,
- c) **(Ek:)** Sınav evrakındaki fotoğraf ve bilgilerle geçerli kimlik belgesinde uyumsuzluk olması,
- ç) **(Ek:)** Geçerli kimlik belgesinin ibraz edilmemesi,
- d) **(Ek:)** Başka aday yerine sınava girilmesi,
- e) **(Ek:)** Her türlü bilgisayar özelliği bulunan cihazlar ve saat fonksiyonu dışında özellikleri bulunan saatler ile cep telefonu, telsiz ve benzeri iletişim araçları ve defter, kitap, sözlük, hesap cetveli veya makinesi gibi araçların aksi belirtilmedikçe sınav anında yanında bulundurulması,
- f) **(Ek:)** Sınav malzemelerine zarar verilmesi, soru kitapçığının ve cevap kâğıdının fotoğrafının çekilmesi veya herhangi bir yöntemle çoğaltılması,
- g) **(Ek:)** Sınav görevlilerince hazırlanan tutanaklarda bu Talimatta belirtilen sınav kurallarının aday tarafından ihlal edildiğinin belirtilmesi,

YEDİNCİ BÖLÜM

Son hükümler

Muafiyetler ve istisnalar

MADDE 27 -(1) (Ek:) Güvenlik personeli sertifikasının yenilenmesine ilişkin sınav başvurusunu zamanında ve kurallara uygun bir şekilde yapması halinde, başvurusundan sınav sonuçlarının ilanına kadar, sertifika geçerlilik süresine bakılmaksızın, mevcut sertifikası geçerli kabul edilir.

(2) **(Ek:)** Havacılık güvenliği kamu eğitmeni olmak isteyen kamu personeli eğitmen ilk/yenileme/ilave sınav ücretinden muafırlar.

(3) **(Ek:)** TPSS A-B-C-D grubundan sınava girecek adaylara 01.01.2020 tarihinden önceki sınavlar dikkate alınmaksızın 01.01.2020 tarihi itibarıyla 5 (beş) sınav hakkı tanınmıştır.

Sorumluluklar

MADDE 28 -(1) (Ek:) Havacılık sektöründe sivil havacılık güvenliği mevzuatları gereğince tarayıcı ve havacılık güvenliği personeli ile güvenlik eğitmeni istihdam eden işletmeler, kurum/kuruluşlar ile bireysel güvenlik eğitmeni olmak isteyenler sertifikasyon ile ilgili prosedürleri takip ederek sertifikasyon sürecini tamamlar. Geçerli bir sertifikası bulunmayan tarayıcı personel ve havacılık güvenliği personeli ile güvenlik eğitmeni bu görevleri yapamaz.

(2) **(Ek:)** Uygun tarayıcı sertifikasına sahip olmayan personel havaalanlarında tarayıcı olarak görev yapamaz.

(3) **(Ek:)** Uygun havacılık güvenliği personeli sertifikasına sahip olmayan personel havaalanlarında görev yapamaz.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 29 -(1) (Ek:) 04.02.2014 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren SHT-17.5 sayılı Tarayıcı Personel Sertifikasyon Talimatı bu Talimatın yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 30 -(1) (Ek:) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 - (1) (Ek:) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

EKLER:

EK-1 - Mobil Sınav Salonu Sistem Gereksinimleri